

Wat is vrijzinnig?

Vrijzinnigheid is een levenshouding, een mentaliteit. Wij streven een open, tolerante en vrije, kritische houding naar de samenleving, haar ontstaan en de toekomst. We gaan het gesprek aan tussen jong en oud, binnen eigen kringen met buitenstaanders, tussen christenen en andersdenkenden. Het betekent vooral dat we proberen goed te leven samen met de medemens.

En we beschouwen ons zelf, de wereld om ons heen en het ongenoegen, daarbij spelen en oefenen, onze levenswijzen en belevingen met elkaar om zo te kunnen leven op ons eigen spoor, te weten wat licht hem. De grote verscheidenheid van gedachten, de ruimte en het respect dat wordt ervaren voor het op eigen wijze geloven en denken. Wij voelen ons verwant met de ondogmatische traditie van het christendom.

In de Marge

Met opmaak: Lettertype: (Standaard)
+Hoofdekest, 16 pt

Met opmaak: Links: 1,25 cm, Rechts: 0 cm

Verwijderd: na

Verwijderd: proberen

Verwijderd: te bezonderen.

Verwijderd: bezwijken, bewonderen en kritisch te bezonderen

Een nieuw begin

We staan aan de vooravond van een nieuw kerkelijk jaar, een nieuw begin. Een nieuwe herfst.

We hebben een drukke - en tegelijk rustige - tijd achter ons met veel nieuwe ervaringen; podcast en streamingdiensten. Daarnaast konden, vanwege corona, sommige activiteiten van ons eerdere seizoen geen doorgang vinden.

In deze nieuwe In de Marge treft u weer een hoop leeswaardige bijdragen. Mooie columns van Anneke, een interview met bestuurslid Piety van den Berg (die door corona twee maanden in het ziekenhuis verbleef) en meer. In de achterliggende periode hebben we ook afscheid genomen van dierbaren. Achterin vindt u een 'in memoriam' voor hen die ons ontvallen zijn.

Tot slot: enige tijd geleden hebben we, tijdens de ALV, twee nieuwe bestuursleden geïnstalleerd. Cathien Steen en Herman van der Leeden. Helaas heeft Cathien zich, om gezondheidsredenen, weer moeten terugtrekken. Daarentegen heeft zij enorm veel energie gestopt in het samenstellen van ons winterprogramma; culminerend in een mooi programmaboekje dat u reeds heeft ontvangen, dan wel in Levensbron kunt afhalen (of mail ons secretariaat uw adres en we sturen het boekje toe).

Victor Michielse

IN DIT NUMMER:

Een woord van onze Voorzitter pag. 1

Colofon en vers pag. 2

Anneke's vrijheid pag. 3

Terugblik van een student pag. 4-5

Piety: 'Ik dacht dat ik dood ging' pag. 6-8

Het sacrament van de koffie pag. 9-10

Ik geloof het wel: 'goddelijke ervaring' pag. 11

Schepperle pag. 12

Contactleden pag. 13

In memoriam pag. 14-15

Preekrooster pag. 16

Of God bestaat, ik weet het niet.
De religie rondom ons gaat van zijn bestaan uit,
Vanzelfsprekend.
Dat is voor mij niet zo.
Als ik ze hoor spreken, komt er onverbiddelijk onge-
loof bij mij op.
Dan ben ik atheïst en wel volkomen.
Nee voor mij bestaat God niet
En bewijsbaar is hij nog minder

Toch is er iets anders in mijn leven:
een stem die enerzijds binnen in mij is
en die anderzijds tot mij komt.

Ik kan die stem niet vereenzelvigen
met wat ik zeg of denk, hoop en vrees.
Hij is niet zo duidelijk,
het is meer een zachte fluistering vanuit een verbor-
gen stilte.

Maar is een stem, getuigend van licht dat mij trekt.
Door die beloftevolle stem word ik losgemaakt
uit de betovering en de omklemming van de be-
staande wereld
en gezet in een ruimte van vrijheid.

Ik kom in beweging naar vrede toe,
naar recht, vrijheid en gemeenschap.
Het is een stem "die de stilte breekt",
zo zacht en innig, maar tegelijk onweerstaanbaar.
Die bindende stem noem ik - door de Bijbel geleerd -
God.

Hij is weerloos tegen elke ontkenning,
ook die van mij (en dat is goed),
maar hij laat mij niet los,
Hij boeit mij, bemoedigt en troost mij,
Ik leef op zijn adem.

Kamper theoloog G.H. ter Schegget (overleden 2001)

Colofon

Vereniging van Vrijzinnigen

Vloeddijk 62
8261 GD KAMPEN

kerkdienst gemist: www.kerkdienst-gemist/assets/740410

Voor een persoonlijk gesprek en/of inlichtingen over de vereniging, staan onderstaande personen u graag te woord:

Voorganger:

Ds. Anneke van der Velde
038-4525172
veld5834@planet.nl

Voorzitter:

Victor Michielse
06-43835403

Penningmeester:

Henk Pippel
06-27325123

Algemene bestuursleden:

Bram Carsouw, Piety van den Berg,
Janny Schuiling en Herman van der Leeden.

Secretariaat:

secre.vvkkampen.nop@gmail.com

Wilt u meer weten over de activiteiten die wij gedurende het seizoen organiseren?

Vraag dan onze programmabrochure aan of kijk op onze website voor de digitale en doorbladerbare versie.

www.vrijzinnigkampen.nl

Ook vindt u hier, in de kalender/agenda alle activiteiten op rij.

Deze uitgave kwam tot stand onder de bezielende leiding van Piety van den Berg.

La liberté

Anneke van der Velde

Op doorreis naar ons vakantieadres kwamen we in Nimes. We besloten er een paar uur te blijven en een rondwandeling door de stad te maken. En zo kwamen we bij de enige protestantse kerk die Nimes rijk was. Natuurlijk op slot. Alle rooms katholieke kerken hebben hun deuren altijd wijd open, maar het is niet zo eenvoudig om de protestantse kerken binnen te komen...

Er hing een papier op de gesloten deur. Met daarop de mededeling dat de kerk in de zomer gesloten was; de tijd tussen 'onzekerheid en hoop', zoals er in het Frans stond. Natuurlijk klinkt de corona mee in deze mededeling. Daaronder stond een couplet geciteerd uit een lied van Georges Brassens, de franse chansonnier. Het gaat over de vrijheid:

Par un petit matin d'été
Quand le soleil vous chante au coeur
Qu'elle est belle la liberté, la liberté
Quand ont est mieux ici qu'ailleurs
Quand un ami fait le bonheur
Qu'elle est belle la liberté, la liberté

Dit is een lied uit een chanson dat is getiteld: 'heureux qui comme Ulysse'.. Het refereert aan Odysseus die na zijn avontuurlijke reizen thuis komt. Het lied van Brassens zegt, dat je na al je reizen en al je avonturen, de ware vrijheid vindt in het groene land van je jeugd. Metaforisch gezien, dat het thuiskomen in jezelf de ware vrijheid behelst. Niet het reizen, niet de avonturen vertegenwoordigen de vrijheid, maar de rust en de vrede die je vindt in jezelf. Die je kunt vinden na een lang leven, waarin je uiteindelijk accepteert hoe

het is gelopen, wat het je heeft gebracht en wat het je heeft gekost. Dat je daar dankbaar voor kunt zijn, en soms verdrietig. Maar dat je er vrede mee kunt hebben, en daarin soms volledig vrij kunt zijn van gevoelens die je beperken en gevangen houden. Zo'n gemoedstoestand is niet voorbehouden aan de ouderdom. Die kun je ook in je jeugd en het volle leven meemaken, op momenten dat je je volstrekt vrij voelt, omdat je vrede kunt hebben met wie je bent en wat je overkomt.

Van God gegeven momenten. Paulus wist het al, hoe belangrijk vrijheid is. Hij schrijft in Galaten 5: 13 en 14: 'Broeders en zusters, u bent geroepen om vrij te zijn!'. Werkelijk vrij, in de geestelijke zin van het woord. Niet beperkt door angst, boosheid, verongelijkheid, zorgen. Daar doe je soms een leven lang over, vol met mooie en verschrikkelijke avonturen. Zoals Odysseus, die uiteindelijk de rust en de vrede vindt. En het kan je dagelijks toevallen, omdat je weet dat je existentieel thuishoort in een werkelijkheid die de ultieme vrijheid representeert. En dan is een gesloten kerk niet zo erg...

Terugblik van een student

Jasper van der Horst

Op zomaar een dinsdag in mei krijg ik een telefoontje van Windesheim. Of ik toevallig in de buurt ben en die middag mijn diploma kan ophalen? Sinds half maart is de school dicht, maar de secretaresse is voor één dagje aanwezig en ontdekt in een postvakje mijn officiële getuigschrift. Ik denk: oké, laat ik die maar snel in veiligheid brengen! Twee uurtjes later fiets ik erheen. M'n dochter mee, om een paar fotootjes te maken. Het gebouw is bijna leeg, er zijn alleen wat bouwvakkers aan de gang. En de secretaresse is er dus, met mijn diploma. Ik mag mijn handtekening zetten en dan is het klaar. Zo komt een einde aan viereneenhalf jaar studie. Nu ben ik officieel 'HBO-theoloog'.

Het was een mooie tijd, die is helaas voorbij. Ik heb erg genoten van mijn studie, vooral in het eerste deel, dat ik in Bilthoven heb gedaan bij de vrijzinnigen (OVP). Talloze zaterdagen was ik op pad, om door te brengen met leuke mensen en interessante lessen. Ik heb heel veel geleerd over theologie, over levensbeschouwing en over mezelf. Voor mij is het een intensieve en belangrijke periode in mijn leven geworden. Het tweede deel, bij Windesheim in Zwolle, was ook de moeite waard, op een heel andere manier. Hier heb ik vooral de stap naar de praktijk gezet, door middel van stages, intervisie, supervisie en praktijkgerichte vakken. En ook hier kwam ik allerlei mensen tegen, waarvan een groot deel net als ik op latere leeftijd de keuze had gemaakt om hiermee aan de slag te gaan.

Hoofdpijn

Voordat ik begon, vroeg ik mezelf af of ik het nog zou kunnen, het

studeren. Nou, dat ging eigenlijk prima. Juist omdat ik merkte dat dit vakgebied echt mijn interesse heeft, heb ik met genoeg allerlei boeken gelezen en verslagen gemaakt. Het voordeel van studeren is ook dat je een stok achter de deur hebt om ermee aan de slag te gaan. Het blijft niet bij een goed voorneemen om een goed boek uit de kast te trekken, je moet het echt doen! Studeren dwingt om te doorgronden wat je leest en niet over de letters heen te glijden. Tegelijk zit daar natuurlijk de keerzijde. Een studie gaat gepaard met druk, verplichtingen en inleverdata. En wat erger is: het gaat gepaard met beoordelingen. Alles wat je doet of schrijft is niet alleen voor jezelf, er is altijd iemand anders die er ook wat van moet vinden. Er is altijd een meetlat, waarlangs je werk wordt afgemeten. Dat bracht mij ook wel eens in een spagaat. Enerzijds word je aangemoedigd om vooral je eigen pad te kiezen, je eigen leerdoelen te formuleren en de

dingen op je eigen manier te doen. Anderzijds zijn er altijd weer normen en criteria waar je werk aan moet voldoen. Dus dan schreef ik maar weer een verslag met één oog op mijn eigen aantekeningen en het andere oog op het beoordelingsformulier. Daar krijg je hoofdpijn van.

Wat ben ik nu?

Nu is het dus klaar. Dat het einde wat merkwaardig is verlopen, vind ik niet zo erg. In deze maanden zijn er zoveel dingen anders dan anders. Grote gebeurtenissen worden klein gevierd, of helemaal niet. Toch is het wel fijn om dat papiertje werkelijk in handen te hebben. Het was al duidelijk dat ik alle punten had gehaald, nu heb ik een echt bewijs met een stempel. Zoiets doet er kennelijk nog toe!

En wat ben ik nu geworden? Officieel heet ik dus HBO-theoloog. In praktijk kan het van alles zijn, zoals geestelijk verzorger, voorganger of pastoraal werker. De kern is voor mij nog steeds hetzelfde als het idee waarmee ik ooit aan deze studie begonnen ben. Ik ben graag met mensen in gesprek, op een niveau dat net wat dieper gaat dan een gewoon gezelligheidspraatje. Ik vind het niet erg als een gesprek gaat over iets dat moeilijk en zwaar is, als het gaat over vragen waar eigenlijk geen bevredigend antwoord op te geven is. De kunst is juist dan om te leren leven met de vragen. Een belangrijke ontdekking is, dat ik hier met een vrijzinnige invalshoek mee uit de voeten kan. Met

wortels in de christelijke traditie en met de openheid die de vrijzinnigheid kenmerkt, kan ik die gesprekken aangaan. Waarbij het mooie is, dat het een blijvend leerproces is. Ik zal niet zeggen dat ik volleerd ben, zeker niet. Ik blijf leren, maar voorlopig zonder studiepunten.

Intussen, een paar maanden verder, heeft zich al iets aangediend! Vanaf 1 januari 2021 mag ik aan de slag als voorganger van Vrijzinnig Assen. Dat is een vereniging die best veel lijkt op de VvV in Kampen, met vergelijkbare activiteiten en dezelfde vrijzinnige wortels. Ik ga dus verder als voorganger, het vak waar ik in Kampen en de NOP mijn eerste stappen in heb gezet!

Piety van den Berg (82) lag met corona in het ziekenhuis 'Ik dacht dat ik dood ging'

Door Alex de Jong @ Attest Communicatie

Ze heeft het allemaal meegemaakt. Corona. Piety van den Berg (82), bestuurslid van de VvV. 'Ik dacht dat ik dood ging', vertelt ze eind augustus, als ze haar verhaal doet. Nog steeds is ze vermoeider dan voorheen, maar dood is ze beslist niet. De vrouw die ik een aantal jaren geleden leerde kennen - en meteen in mijn hart sloot - oogt nog steeds even vitaal als voorheen. 'Ik wist dat je zou langskomen, dus ik heb vanmiddag maar even een dutje gedaan.' Ze zegt het ietwat beschaamd, want tot vóór corona had ze helemaal geen dutje nodig om de energie weer op te laden. 'Dat virus doet toch iets met je...'

Tijdens haar ziekbed viel ze 'wel een kilo per dag af'. 'Ik dacht echt dat ik dood ging', vertelt ze. 'Doodgaan is hartstikke koud', zegt ze met een glimlach. 'Mijn lichaam kon zichzelf niet meer warm houden.' Ze vroeg in het ziekenhuis, op een speciale afdeling voor coronapatiënten, om haar elektrische deken, maar die mocht ze niet laten brengen. 'Te gevaarlijk, zeiden ze.' Ook een kruik mocht ze niet. 'Ik kreeg een zak met kersenpitten, die in de magnetron werd opgewarmd. Dat gaf heel even een beetje warmte...'

Risicogroep

Piety realiseert zich dat ze 'geluk' heeft gehad. Gezien haar leeftijd, én gezien het feit dat ze diabetespatiënt is, behoort ze duidelijk tot de eerder gedefinieerde 'risicogroep'. 'Maar ik denk dat het mijn tijd nog niet was', grapt ze inmiddels weer als vandoes. 'Ik denk dat Hij ervan overtuigd is dat ik hier nog wat te doen heb.'

Hoe het allemaal begon: 'Eigenlijk begon het vlak na mijn staaroperatie', vertelt ze. 'Ik kwam die dag terug van Velp, waar ik mijn operatie had gehad, en voelde me bij thuiskomst al niet zo lekker.' Natuurlijk dacht ze toen nog niet aan corona -

tenslotte wisten we nog maar nauwelijks van het bestaan van dit virus af -, maar gaf ze de naweeën van haar staaroperatie de schuld. 'Ik voelde dat ik maar even niets moest eten. Ik ben eigenlijk meteen naar bed gegaan.' Ze verwachtte de volgende dag er wel weer helemaal te zijn, maar dat liep anders. Haar darmen raakten van streek, ze bezocht regelmatig de wc en moest zelfs overgeven. 'Het was allemaal zeer onsmakelijk. Je kunt het je vast allemaal wel voorstellen', zegt ze en trekt een vies gezicht. Ze belde destijds meteen met haar dochter Marieken, die in Kampen woont, deed haar verhaal en wilde het liefst alleen maar slapen. 'Ze brachten me van het tehuis eten (Piety woont in een appartement in huize Margaretha van IJsselheem, AdJ), maar daar had ik helemaal geen zin in.'

Corona

Uiteindelijk werd, na enkele dagen, thuiszorg gewaarschuwd. 'Die durfden niet bij me in de buurt te komen. 'U heeft vast corona', riepen ze. Ik was tenslotte flink aan het hoesten en had koorts.' Ook kon ze nog steeds niets binnenhouden. 'Er kwam een dokter langs, helemaal in een beschermend pak gehesen, die een test bij me

afnam', vertelt ze. 'Inmiddels raakte ik helemaal uitgedroogd van de koorts, de diarree en het overgeven.' Het was duidelijk: dit ging van kwaad tot erger. Dit was niet zomaar een 'griepje' dat vanzelf wel weer over zou gaan. Dus werd in het weekend de weekendarts gebeld. Die liet haar met spoed naar het ziekenhuis vervoeren. 'Ik heb suiker, dat ging flink omhoog.' Ook haar bloeddruk vloog omhoog. Piety: 'Er werden onder andere hartfilmpjes gemaakt. Kortom: alles werd in gang gezet om te kijken wat ik allemaal mankeerde en hoe ze me beter konden maken.'

Ze kwam in een ziekenhuisomgeving met 'allemaal coronapatiënten in een grote ruimte met gordijnen'. 'Ik kreeg een infuus om zo mijn uitdroging tegen te gaan. Ik hoorde de hele dag een hoop gepiep', vertelt ze. 'Om mij heen was het de hele dag een drukte van belang; een hele hoop gedaan.' Het was een heftige, vreemde tijd, herinnert ze zich. Een tijd ook met koortsdromen. 'Mijn hele leven ging aan me voorbij', grinnikt ze. 'Maar over de verzorging niets dan lof!' Na drie dagen kon ze van de IC af en werd ze op een rustige afdeling geplaatst.

Revalidatie

Langzaamaan werd ze weer wat beter. Al zorgde de antibiotica ook voor een minder prettig effect: 'De helft van mijn haar viel uit', zegt ze. 'Maar soms komt het weer terug, zeiden ze.' Ze haalt haar handen door haar mooie witte haar. Voor zover ik kan zien is het allemaal weer terug. 'Ik moest veel eiwitten eten om weer aan te sterken', gaat ze verder. 'Veel slagroom ook. Dat vind ik normaal erg lekker, maar het kwam me op een gegeven moment echt wel de neus uit.'

Na een maand op de ziekenboeg, mocht ze naar een afdeling op de bovenste verdieping van Isala; de afdeling revalidatie. 'Ik

was flink verzwakt en kon niet meer lopen. Op die afdeling kreeg ik fysiotherapie.' Het hielp haar, na welgeteld een maand, weer op de been. 'Die zusters waren geweldig, zo liefdevol!' Twee maanden nadat ze het ziekenhuis was ingegaan, was ze weer thuis.

Hoe voelt ze zich nu? 'Ik voel me blij en opgewekt', vertelt Piety. 'De vermoeidheid is er nog wel en gaat misschien ook nooit meer weg, maar al met al ben ik verschrikkelijk dankbaar dat ik het heb gered...' Ze komt aanlopen met een grote schoendoos. Het zit vol met kaarten. Ze glimlacht van oor tot oor. 'Al die aandacht tijdens mijn ziekbed; het heeft me zo enorm goed gedaan...'

Herinneringen

Nog steeds herinnert ze zich de nare koortsdromen. Over haar scheiding en over wat het met haar vier kinderen heeft gedaan... 'Ik ben 25 jaar getrouwd geweest en was ineens zijn liefste niet meer. Toen ben ik zelf maar weggegaan.' Het heeft haar tot de zelfstandige en zelfredzame vrouw gemaakt die ze nu is. Ook herinnert

ze zich 'de bezoeken' van haar moeder, die verscheen toen ze dacht dat het leven uit haar zou wijken. "Ach kind, er zijn ergere dingen in het leven", zei mijn moeder altijd als ik verdriet of pijn had. En ik hoorde het haar toen weer zeggen. Mijn moeder was er om me te troosten. Maar, heel eerlijk: bang om te sterven ben ik nooit geweest. Ik heb een mooi leven gehad.' Een leven dat nog niet voorbij is, want de 82-jarige krasse dame gaat nog steeds - weliswaar met rollator - op stap. En straks trekt ze er in de camper van vriend Gerrit, weer lekker samen met hem op uit.

Wat is haar het meest bijgebleven van die periode uit haar leven? Ze denkt even na en noemt dan verschillende momenten, waaronder: 'Ik had zelf geen last van mijn luchtwegen of longen, maar er waren veel mensen die dat wel hadden. Zoals een man

die ik iedere dag flink hoorde hoesten, alsof hij zijn longen eruit wilde hoesten. Toen ik hem op een gegeven moment niet meer hoorde, wist ik: die is dood.' Toch was het niet allemaal treurnis, benadrukt ze. 'Ik heb ook veel gelachen met andere patiënten, zoals een man uit Staphorst, die altijd meteen begon te eten. 'Moet je niet eerst even bidden?' vroeg ik hem. 'Mag dat hier dan?' vroeg hij.' Ze lacht weer vrolijk om deze anekdote. 'En mijn vier dochters hadden een app-groep - waar ik natuurlijk geen deel van mocht uitmaken. Op een gegeven moment vertelde Marieken dat ze in de app hadden geschreven 'mama, we bidden voor je'. Daar moest ik erg om lachen. 'Maar jullie zijn helemaal niet gelovig...' Het voelt goed om haar lach te horen. Piety is weer terug.

Het sacrament van de koffie

‘Kerkdiensten kunnen in aangepaste vorm weer plaatsvinden, maar het is ook belangrijk dat erna weer koffie wordt gedronken’, zo schrijft Alke Liebich. ‘Als ik als dominee geen contactberoep heb, dan weet ik het niet meer. Contact is mijn core business: religie komt onder meer van religare, (opnieuw) verbinden in het Latijn.’ Alke Liebich is voorzitter van de VVP Nederland en voorganger van de Johanneskerk in Amersfoort.

‘Als dominee hef ik mijn handen op met de handpalm naar beneden – dat kennen we als zegengebaar. Dat gebaar op afstand heeft zijn oorsprong in lichaamscontact: de handen zegenend op het hoofd leggen. Ik raak dus aan – overdrachtelijk dan. En daar zijn wij doorgaans tevreden mee, met deze ‘doen-alsof’-aanraking. Sterker nog, kerk en kerkdienst is ontzettend goed in ‘doen-alsof’.

We zijn eraan gewend met symbolen te verwijzen en aan een half gebaar genoeg te hebben. We verwijzen naar het onnoembare, ongrijpbare, met ontoereikende middelen. Nu moeten wij in coronatijd nieuwe middelen zoeken, nieuwe symbooltaal leren spreken. Dat is even wennen, maar onmogelijk is het niet. De Onnoembare is nog steeds dezelfde, alleen onze omstandigheden zijn veranderd. Onze

symbooltaalvaardigheid moet misschien iets leniger worden, maar geeft toch goede hoop op een nieuwe gebarentaal. Die coronaproof kan verwijzen naar het en de Onnoembare.’

Onderschat

‘Het enige waarover ik me zorgen maak is de kerkkoffie. Die lijkt zo overbodig, ondergeschikt, werelds. Mist een theologische lobby. Kan op schamper commentaar rekenen: als de koffie het belangrijkste is, kan de kerk niet veel wezen.

Oh ja? Koffie na de kerk is méér dan koffie, het is het sacrament van de koffie. De betekenis ervan kan moeilijk worden onderschat. De kerkkoffie, dat is het gebaar van de gedane arbeid, van de uitgestoken hand met het bakje troost na het laatste Amen.

Zo welkom na een preekbeurt elders, waar je als voorganger soms bijna niemand kent. Maar waar je met de koffie of thee in de hand eindelijk de ruimte kan overbruggen die tussen preekstoel/podium en gemeente - die nooit op de eerste rij zit - zo voelbaar kan zijn. Kerkkoffie is de beweging van de kerkgangers naar elkaar toe, zo nodig en helpend voor een gemeenschap, na een uur lang elkaars rug en nek te hebben gezien.

Het sacrament van de koffie is geen sacrament van de kerk of afhankelijk van de dominee. Het is van de gemeenschap, van de koster, het

ontvangstcomité, de koffiedienst. Van de organist, die van achter zijn hokje, toren of balkon tevoorschijn komt, en eenmaal onder het kerkvolk reacties en waardering in ontvangst neemt. Het sacrament van de koffie heeft geen voorganger nodig, het ontvouwt zich in elke gemeenschap weer anders.

En deze kerkkoffie staat onder corona-druk. Natuurlijk is de kerkkoffie theologisch en historisch niet zo diep geworteld als doop en maaltijd, maar te belangrijk om zomaar op te geven. Een status als sacrament zou helpen. Ik ben voor.'

Wadlopen: ‘Een goddelijke ervaring is misschien wat overdreven....’

Anneke van der Velde

We waren op een verjaardag en we deelden vakantie verhalen. Iemand vertelde over wadlopen en over hoe heerlijk hij het had gevonden. Helemaal naar Schiermonnikoog, door het slik, over een zandbank, in de onmetelijke ruimte en wijde van het wad. Mijn eerste reactie was dat het niets voor mij zou zijn, dat ‘geploeter door de modder’. Het zuigende slik aan je schoenen, het lostrekken van je benen, ver weg zakken zonder bodem onder je voeten te voelen, steeds vermoeider worden en toch door moeten zetten: het leek mij bij uitstek een activiteit waar mijn stemming niet beter van zou worden.

Mijn gesprekspartner gaf het niet op. Hij vertelde wat hij eraan beleefde, en dat werkte overtuigender. Hij vertelde over de schoonheid van de natuur die je overdondert tijdens het wadlopen. Over de wormpjes die naar boven komen kruipen en mooie kringen achterlaten, over de vogels die overvliegen, en hoe hij zich daarbij tegelijkertijd nietig voelde, maar ook een onmisbaar deel van het grote geheel van de natuur. Eén met het al -zo zei hij- één met hoe de wereld is bedoeld. En -zo sprak mijn niet kerkelijke gesprekspartner verder- ‘je zou het een goddelijke ervaring kunnen noemen, maar dat is natuurlijk overdreven...’

Dat bleef bij mij hangen. Kennelijk had hij iets meegemaakt wat te groot en te mooi was voor zijn dagelijkse bevattingsvermogen. Kennelijk had hij iets ervaren dat hem een vermoeden en een vaag idee gaf van iets wat de platte aardse werkelijkheid overstijgt. Een vermoeden van een wonder, dat zich laat zien in de natuur, en zich laat kennen in het menselijk ervaren. Iets prachtigs. En toch durfde hij het niet

‘goddelijk’ te noemen. Want ‘goddelijk’, dat hoort bij de kerk, bij de kerkdienst, bij de geloofsbelijdenissen en woorden waar hij zich niet bij thuis voelt. Waar hij niet bij kan, of niet bij wil horen. Jammer is dat, dat we kennelijk het ‘goddelijke’ zó hebben opgesloten in kerken, in vormen, en woorden, dat mensen die daar niet in thuis zijn huiverig zijn om datgene wat ze in hun leven als wonderlijk, overstijgend en helend ervaren ‘van God’ te noemen. Dat ze zich haasten om te zeggen dat dat natuurlijk overdreven is. Want God hoort immers thuis in kerken en kathedralen.

Ik ga toch maar wadlopen; ik ben wel toe aan een ‘goddelijke ervaring’, ook al verkeer ik wekelijks in de kerk.

In memoriam: George Schepperle

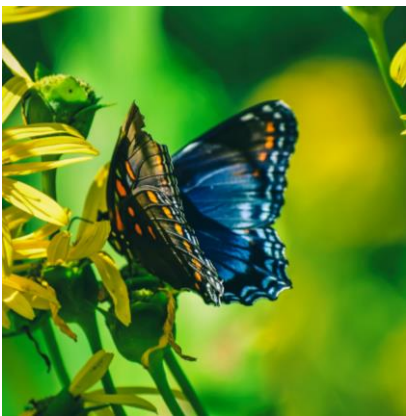
(Opgetekend door Victor Michielse als een onbekende van George; aanwezig op de afscheidsbijeenkomst in Marsum).

Op 28 februari 2020 werd in een volle aula in “Adringastate” in Marsum op een mooie en waardige wijze afscheid genomen van George. Hij is 80 jaar geworden. Zijn verschillende competenties kregen aandacht door de verschillende sprekers. Zo was er een vertegenwoordiger van het gezelschap “boxkinderen” in Winterswijk. In de loop van het verhaal werd duidelijk dat het leeftijdsgenoten in oorlogstijd waren, die als kleine kinderen bij elkaar in de box zaten. De kinderopvang “avant la lettre”. In Amsterdam studeerde hij theologie. Een studiegenoot meldde dat hij slecht gezag kon accepteren. Dat bleef een van zijn eigenschappen.

Op Terschelling had hij zijn eerste gemeente, waar hij een mooie tijd beleefde. Hij was daar lid van twee volksdansverenigingen. In Zwolle was zijn tweede gemeente bij de Doopsgezinden. Dit was een mindere tijd. Hij had belangstelling voor genealogie en dan vooral voor die van zijn familie. Het gezin kende twee kinderen; zijn broer overleed op zeer jonge leeftijd. De bekende familie was zeer klein. Zijn zoektocht leidde naar Duitsland waar hij een verre achterneef trof. Met die familie werd

een liefdevolle relatie opgebouwd met regelmatige bezoeken. Dit werd bezegeld met een oorring voor beide neven. Hij behaalde op latere leeftijd zijn rijbewijs. Een anekdote vertelt dat hij twee tantes in Duitsland op een helling uit liet stappen omdat de auto anders de helling niet op kwam. George ontwikkelde zich tot bestuurslid van de landelijke genealogie-vereniging. Ook internationaal werd hij bestuurslid.

In Kampen werd hij voorganger bij de Doopsgezinden in de St. Annakapel aan de Broederweg. Later werd George gastpredikant bij de Vrijzinnigen aan de Vloedijk. Wij kennen hem daar als de exegeet die zijn preken geheel uit zijn hoofd deed en wel op onnavolgbare wijze. De familie begeleidde George naar zijn laatste rustplaats op de Natuurbegraafplaats in Nieuwehorne.

De vlinder is universeel hét symbool voor transformatie, voor de wederopstanding, voor de ziel. Het is dan ook geen toeval dat de Vereniging van Vrijzinnigen de vlinder als haar symbool heeft gekozen. En natuurlijk kozen wij heel bewust voor een blauwe vlinder.

Blauw staat volgens de 'deskundigen' voor 'goddelijkheid, oneindigheid, onschuld, kleur van de hemel, kleur van trouw, kleur van Maria, melancholie en oprechtheid'.

Contactleden binnen onze Vereniging van Vrijzinnigen

Henk Pippel

Op 29 april dit “coronajaar” kwam op initiatief van Anneke een aantal leden bijeen in Levensbron, om van gedachten te wisselen hoe met de ontstane situatie om te gaan. Henk van Marle had een setting gemaakt, zodat we op afstand in de kerkzaal konden zitten. Er was voor handschoenen en handzeep gezorgd. En we gebruiken voor thee en koffie wegwerpbekers.

Een gedachte die spontaan in een soort van brainstormsessie ontstond, was om de leden intensiever aandacht te geven. Hiermee was het begrip “contactlid” geboren. De contacten zouden niet de diepgaande pastorale gesprekken vervangen die door Anneke en Jasper werden gevoerd, maar konden Anneke wel ontlasten en in voorkomende gevallen Anneke of Jasper op het spoor zetten. Deze opzet leek niet alleen tijdens de corona-periode wenselijk, maar kan ook op de langere termijn een nuttige ondersteuning bij Anneke haar pastoraal werk zijn.

Taakomschrijving zoals door Anneke werd opgesteld:

- De contactpersoon is de ‘antenne’ van de Vereniging.
- De contactpersoon waarborgt vertrouwelijkheid en integriteit.
- De contactpersoon onderhoudt regelmatig contact met de leden die hem/haar zijn toebedeeld (uiteraard naar behoefte).
- De contactpersoon signaleert of er contact met de predikant nodig is.

- De contactpersoon is attent op verjaardagen, jubilea, andere levensgebeurtenissen.
- De contactpersoon wordt aangewezen door het bestuur.
- Er is 2x per jaar een overleg tussen contactpersonen en predikant, om uit te wisselen, en evt. toe te rusten, als daar behoefte aan is.
- De predikant informeert regelmatig bij de contactpersonen of zij iets extra’s kan betekenen voor de desbetreffende leden.
- De contactpersoon draagt er zorg voor dat nieuwe leden zich thuis gaan voelen in de Vereniging.

De huidige contactpersonen zijn: Klazien Wierbos, Fintje v.d. Scheer, Henk Pippel, Piety v.d. Berg, Jasper van der Horst en Anneke van der Velde.

PS (van Anneke): Als u behoefte hebt aan een gesprekje of contact op wat voor manier dan ook: neem gerust contact met mij op, dan maken we een afspraak.

**Mail naar veld5834@plant.nl
of bel met 06-52680894.**

IN MEMORIAM

Sub Finem

(uit de rouwdienst van Jan Huibrecht Bos)

En nu nog maar alleen
het lichaam los te laten-
de liefste en de kinderen te laten gaan
alleen nog maar het sterke licht
het rode, zuivere van de late zon
te zien, te volgen- en de eigen weg te gaan.
Het werd, het was, het is gedaan.

M. Vasalis

In de eerste helft van 2020 hebben we afscheid moeten nemen van een aantal mensen uit de kring van de Vereniging van Vrijzinnigen. Soms door corona, soms door ziekte of ouderdom. We gedenken hen in eerbied.

Frits Benedictus (27 maart 1936 -17 maart 2020) (Door Anneke van der Velde)

Frits was de geliefde partner van ons lid Gerrie Schutte. Op zijn kaart staat: 'Zijn levensdoel was een goed mens te zijn.' En dat is hij geweest, want ook de volgende tekst staat op de kaart: 'De herinnering aan een mooi mens is geboren..' We hebben van Frits met Gerrie en zijn kinderen en kleinkinderen afscheid genomen, met onder andere de 'Zuiderzeeballade'. Het gaat over de wijdte, de ruimte van de polder. Met in de verte Emmeloord. Het lied eindigt met de zinsnede 'de oogst is rijk'. Zo gezegend is ook het leven van Frits Benedictus geweest: met een rijke oogst. Gerrie: 'Frits was een man met visie. Hij leefde in het nu. Hij was erg verstandig en bedachtzaam. Wie hem hebben gekend, zullen dat beamen. Zijn kinderen zijn blij dat Frits hun vader was. De laatste jaren was Frits mijn partner, een geweldige man. Dank voor alles!'

Bé Schuiling (10 augustus 1946-4 april 2020) (Door Anneke van der Velde)

Bé was de geliefde echtgenoot van Jannie Schuiling.

*'Denk aan mij terug,
maar niet in de dagen van pijn en verdriet.
Denk aan mij terug in de stralende zon,
hoe ik was toen ik alles nog kon.'*

Dit gedichtje staat op zijn kaart. De laatste jaren van het leven van Bé waren moeilijk. Ook voor Jannie, die hem in alles zoveel mogelijk probeerde bij te staan. Samen met haar, kinderen en kleinkinderen hebben we in een afscheidsbijeenkomst ook de goede en mooie tijden uit het leven van Bé herdacht, aan de hand van een tekst uit Prediker: 'voor alles wat er gebeurt, is er een tijd...'

Wim Schinkel (5 mei 1936 -12 april 2020) (Door Anneke van der Velde)

Wim Schinkel is plotseling aan corona overleden, terwijl zijn vrouw ook gebukt ging onder de ziekte. Zij kon dan ook niet bij de afscheidsbijeenkomst zijn. Terwijl zij van afstand betrokken was, hebben kinderen en kleinkinderen van Wim Schinkel afscheid genomen met de tekst uit I Korintiërs 13 over de liefde. Want de liefde voor zijn kinderen en kleinkinderen stond centraal in het leven van Wim Schinkel; hij had alles voor ze over. Zijn kinderen en kleinkinderen zullen die liefde zeker verder dragen in hun leven.

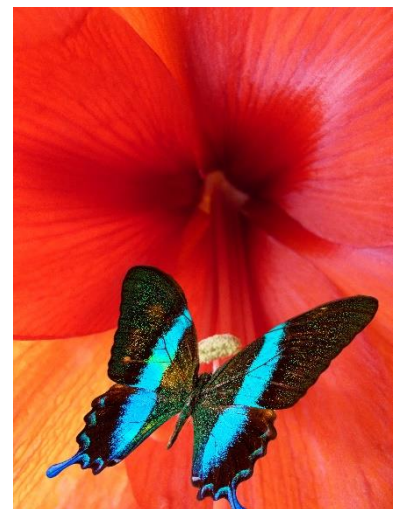
Jan Bos (18 september 1928 -20 mei 2020) (Door Anneke van der Velde)

‘Geniet van het leven met de vrouw van wie je houdt. Je leven is zo voorbij.’ Deze tekst uit Prediker stond boven de rouwbrief van Jan Huibrecht Bos. De laatste jaren was hij samen met zijn vrouw Zwaantje een regelmatige bezoeker van de Levensbron. De afscheidsbijeenkomst was indrukwekkend. Zwaantje, de kinderen en kleinkinderen, een gastzanger en Henk van Marle hadden hun bijdragen. Het uitdragen van de kist gebeurde onder het lied ‘Hallelujah’. Als dank en herinnering aan het rijke, gevulde, liefdevolle leven van Jan Bos. Op zijn liturgie stond het gedicht van Vasalis dat hierboven staat afgedrukt.

Gé Huisman (Door Henk van Marle)

Na een kortstondige ziekte van amper drie dagen is Mevrouw G.T. Huisman, voor bekenden Gé, in de nacht van woensdag 15 juli 2020 om 01.00 uur overleden in haar geliefde woning aan de Oudestraat 201. Ze was een geliefd persoon in haar buurt en ook in de tijd dat ze op zondag de bijeenkomsten bijwoonde in de Levensbron. Echter, toen ze niet meer in staat was daar te komen, wilde ze niemand tot last zijn om haar op te halen, en bleef ze liever thuis.

De tijd dat ze mocht wonen aan de Oudestraat was voor haar de gelukkigste tijd. Haar werk bij Bakkerij Noordhof en hun privéwoning aan de Spoorkade, gaf haar veel plezier en het voor zichzelf zorgen gaf haar veel voldoening. Iedere morgen fietste ze kilometers op haar hometrainer op haar zoldertje. Toen het traplopen niet meer ging, ging ze gebruik maken van een traplift om toch maar die kilometers te kunnen maken. Gezien haar leeftijd (95) niet zonder resultaat. Jammer dat het trippelen op haar trippelstoel door haar huisje nu tot het verleden behoort en ze niet meer kan zwaaien en een praatje kan maken met de mensen uit haar oh zo geliefde buurtje. Wij zullen haar heel erg missen. Zij heeft haar lichaam ter beschikking van de wetenschap gesteld.

Preekrooster

Diensten 2020

- 27 september “Zondag Anders” - Mw. A.T. v.d. Velde – St. Annakapel
- 11 oktober Vrijzinnige Dienst - Dhr. J. v.d. Horst
- 25 oktober Vrijzinnige Dienst - Mw. S. v.d. Laan
- 08 november Vrijzinnige Dienst - Mw. M. Visch-de Bruin
- 22 november Eeuwigheidszondag - Mw. A.T. v.d. Velde
- 06 december Vrijzinnige Dienst: 2e advent - Mw. A.T. v.d. Velde
- 20 december Vrijzinnige Dienst: 4e advent - Mw. E. Verhagen
- 25 december Kerstdienst - Mw. A.T. v.d. Velde

Diensten 2021

- 10 januari Nieuwjaarsefften - Mw. A.T. v.d. Velde
- 24 januari Vrijzinnige Dienst - Mw. A.T. v.d. Velde
- 07 februari Vrijzinnige Dienst - Mw. E. de Lange
- 21 februari Vrijzinnige Dienst - Mw. A.T. v.d. Velde
- 28 februari “Zondag Anders” - Mw. A.T. v.d. Velde
- 07 maart Vrijzinnige Dienst - Mw. M. Visch-de Bruin
- 21 maart Vrijzinnige Dienst - Mw. A.T. v.d. Velde
- 28 maart Vrijzinnige Dienst - Mw. A.T. v.d. Velde
- 04 april 1ste Paasdag - Mw. A.T. v.d. Velde
- 11 april Vrijzinnige Dienst - Dhr. J. v.d. Horst
- 25 april Vrijzinnige Dienst - Mw. A.T. v.d. Velde
- 09 mei Vrijzinnige Dienst - Mw. A.T. v.d. Velde
- 16 mei Vrijzinnige Dienst - nog nader te bepalen
- 23 mei 1ste Pinksterdag, bezoek DG uit Emmeloord Mw. A.T. v.d. Velde
- 06 juni Vrijzinnige Dienst - Mw. M. Gaastra
- 20 juni Vrijzinnige Dienst - Mw. I. Adriaansz
- 04 juli Vrijzinnige Dienst - nog nader te bepalen
- 18 juli “Zondag Anders” - Mw. A.T. v.d. Velde
- 25 juli Vrijzinnige Dienst - Mw. A.T. v.d. Velde
- 08 augustus Vrijzinnige Dienst - Mw. E. de Lange
- 22 augustus Vrijzinnige Dienst - Mw. I. Adriaansz
- 29 augustus Vrijzinnige Dienst - Mw. E. Verhagen

Daar waar geen andere locatie vermeld staat, vinden de diensten plaats in Levensbron, Vloedijk 62. Toegang vanaf 10.00 uur. De diensten starten om 10.15 uur.